

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
годуєм.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.—
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

ТУТКИ

Portvitan

СТАНИСЛАВА ВОЛОШИНСЬКОГО
найліпшого гатунку

Проблема „неутралізації“ австрійської держави.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, 1. лютого 1933.

З немалим шумом принесла світова преса недавно вістку про новий французький плян „досвічної неутралізації“ Австрії на зразок Швейцарії. Хоч такі наміри не появилися вперше, то всеж таки цим разом політичний світ тим пильніше прислухувався до тої вістки, що і час і обставини може сьогодні на перший погляд здаються придатніші до її здійснення, як колинебудь досі. Збідилася, розброєна і немічна австрійська республіка бореться нині з такою кризою в державному господарстві, що мусить згадати за фінансовою помічю всюди, де її тільки моглаб дістати. А ціна за таку поміч чимраз вища. То треба було Італії зробити концесії щодо ввозу овочів, то Швейцарію забезпечити від конкуренції західно-австрійських гачів і т. д., а щодо Франції — піти назустріч її політичним змаганням у центральній Європі. А ті змагання йдуть головню в напрямі унеможливити есентуальне скріплення Німеччини, особливо через злуку з Австрією.

Переключення пляну митної унії між Австрією та Німеччиною, боротьба проти всяких спроб „аншлюсу“ до Німеччини, але й проти впливу Італії на Австрію, зате підтримка всіх далекодучих плянів федерації наддунайських держав, чи то у формі митної унії між Мадяриною, Чехословаччиною й Австрією, чи то через перенесення осідку Ліги Націй з Женеві до Відня, чи то навіть через відновлення австрійсько-угорського королівства з якимсь Габсбургом, — все це тільки модуляції французької політики в останніх роках.

Треба сказати, що та французька політика при живій допомозі особливо чеського міністра закордонних справ Бенеша та куплених за чеські гроші віденських щоденників „Таг“ і „Штунде“, а часами також при допомозі зручно використовуваного „паневропейського“ руху графа Куденове-Калергія не була безуспішна. Усунення ініціатора пляну митної унії з Німеччиною, б. канцлера д-ра Шобера, було тільки першим кроком у тому напрямі. Французький вплив на австрійську політику зміцнився особливо під теперішнім канцлером, д-ром Дольфусом, і то до таких розмірів, що часто праві, на Німеччину зорієнтовані політичні круги апострофують французького посла у Відні Ельозеля, як справжнього володаря в Австрії. А довершила Франція свою акцію тим, що приневолила Австрію підписати льозанську умову, себто довела до того, що вона за ціну позички від Франції зреклася всяких спроб до злуки з Німеччиною в найближчих роках. Тепер хоче Франція йти ще далі і поставити в Лізі Націй внесок проголосити Австрію „неутраліною державою на віки“. Це ніби то тому, аби забезпечити Австрію перед есент. інвазією чужих військ на випадок європейської війни через гаранцію Ліги Націй. В дійсності це, як вище згадувало, не означало нічого іншого, як поставити дальші перепони для „аншлюсу“. А чи може це Франції вдатися?

Треба признати, що є багато паралелів між „досвічною неутралізацією“ Швейцарією та Австрією.

І одна і друга держава — це гориста країна, положена в самій середині Європи. І одна і друга республіка є важним транзитним простором з півночі на полудне і з заходу на схід. І тут і там перехрещуються важні торговельні та звязкові шляхи величезного значіння. І Швейцарія й Австрія є в суті річч країнами, що з господарського боку самі собі не вистарчають. Неможливість більшого розвитку рільництва задля переважно гористого характеру країни не наводить протипаги навіть в розмірно високому степені їх зіндустріалізування. Важним господарським фактом в Австрії, як і в Швейцарії, мусить отже бути використання природної краси — притягнення по змозі великого числа чужих туристів та політиків до країни.

Нема ніякого сумніву, що така „неутралізація“ лежалаб дійсно в інтересі розвитку й безпеки по змозі численного міжнародного туристичного руху до Австрії, колиб тут не бракувало всяких історичних та національно-психологічних умовин для тої „неутралізації“. Не треба забувати, що Швейцарія вже в 13-му столітті політично відлучилася від Німеччини, а з часом і мовно — через уживання швайцарського діалекту, а не німецької літературної мови в щоденному житті — відлучилася від німецького культурного й політичного впливу. Приступлення французьких, італійських та латинських кантонів до гельветського союзу причинилося ще більше до, так сказатиб, „міжнародного“ характеру Швейцарії. Зате простори

До власної хати

ПРИ ВУЛ. 3. МАЯ Ч. 15 У ЛЬВОВІ

від дня 4. лютого ц. р. переносить свій льокаль

Центральний Кооперативний Банк

„КРАЄВИЙ СОЮЗ КРЕДИТОВИЙ“ У ЛЬВОВІ

Ви забезпечуєте своє майно, дім, худобу й Ваш дорібок. А як стоїть справа з Вашим життям? Чи воно зовсім безвартісне для Вашої жінки й дітей, що Ви ще й досі не обезпечилися в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“,

ЛВВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна камениця).

нинішньої Австрії, у складі котрої малочисленні словінські й чеські меншости не грають майже ніякої ролі, не тільки віддавна і безперестанно належали до круга німецької культури, але й політично довгі століття були разом з іншими німецькими державами у складі Римського Цісарства Німецької Нації. Хоч безперечно є в Австрії до деякої міри якась антипатія до „прусака“ з його не всім приемними прикметами, то всеж таки ухвала першого „німецько-австрійського“ парламенту в 1918 р. виявила ясно і недвозначно політичне „Вірую“ австрійців. „Німецька Австрія є частиною німецької республіки“ — так звучало це „Вірую“ дослівно, а крім того і пробні голосування — заборонені чи пак уневажені під впливом антанті — в Тиролі та Зальцбургу в 1920 році дали були майже 100-процентову більшість за „аншлюсом“.

Нині, 14 літ пізніше, ці зрозумілі і зовсім природні змагання не втратили майже нічого на силі. Загальне переконання в Австрії те, що злука з Німеччиною прийде скорше чи пізніше. І то навіть тоді, якби якийсь австр. уряд і дав своєю згодою на проект неутралізації. Якби під натиском всемогучої нині Франції і прийшло до формального здійснення тої неутралізації, то вона булаб у даному випадку таким самим куснем паперу, яким були і будуть майже всі дотеперішні „святі“ умови й договори.

Віденсь.

Адольф Гітлер.

(Кореспонденція з Німеччини.)

Берлін, 31. січня 1933.

Після серпневих днів 1914 р., коли Німеччина з ентузіазмом прийняла вістку про війну, Берлін не бачив такого здвигу народу і такої маніфестації, як учора. І чужинець-глядач мусать признати, що це був спонтанічний вияв захоплення перемогою гітлеризму.

Щойно по обіді рознеслася вістка про призначення Гітлера, а вже за кілька годин змобілізовано два десятки тисяч націонал-соціалістів і п'ять тисяч штальгельмівців. Усі вони разом (який ніби „парадокс“, коли пригадати події минулого року!) стрункими лавами всуїш з десяткам тисяч народу при світлі смолоскинів і під звуки оркестр машерували через браму німецького тріумфу, „Брандербургер Тор“, перед Гінденбургом і Гітлером. Хмари людей вкрили не тільки вулиці і площі, але також дерева, пам'ятники, дахи домів та авт. Понад три години старозавітній фельдмаршал витав з вікна свого помешкання розентузізованих маніфестантів.

Національна Німеччина забула від радості всі суперечности і всі недавні прикроці. Тому люди масово поспішали засвідчити президентові свою вірність на його рішення.

Щож такого сталося? Хіба це першина, що в Німеччині один уряд уступив, а другий призначений на його місце? Хіба не було за республіканських часів „національних урядів“? Хіба поліційний Куно і спиртно-активний Паппе не приходили на місце червоних чи рожевих канцлерів? Чому тоді маси не йшли на вулицю зі смолоскинами і музиком?

Сталося небувале досі в німецькій історії: людина із самих народних мас, колись звичайний робітник („маларський челядник“, — писав перед кількома днями на сторінках „Діла“ д-р Баран) і тільки фрайтер став на чолі німецького уряду...

І ще більш небувалом для Німеччини є те, що нового голову уряду не покликали партії, групи чи кліки. Він сам адобув райхсканцлерство! Своєю небувалою відданістю ідеї і своєю нечуваною енергією та працездатністю поборов протягом 14 років найбільші труднощі, привів за собою маси і нарешті прийшов до влади.

Для противників і ворогів націонал-соціалізму був він — особливо в останніх 2-3 роках — лише „ватажком-барабанщиком“ або навіть „божевільним“. Його не допускали до влади, відмовляючи йому державно-політичної здібности.

JESOROL магі. А. Буковського

містить у собі засоби вітамінів

лікує

**КРИВИЦЮ
ПОБІЛЬШЕННЯ ЖЕЛЕЗ
І ЗАГАЛЬНЕ ВИСНАЖЕННЯ.**

Вистерігайтеся безвартісних підрібок і фальсифікатів.

Ного ганьбили і ліві, і праві, і середні. А він уже втора показав світові, що в ньому крім фанатика-провідника руху Німеччина має і державного мужа. Бож виключаю ради державних інтересів пішов він на великі жертви: сів разом зі своїми вчорашніми противниками Гугенбергом і Папенном...

Тепер настає час найбільшого іспиту для Гітлера. Зовнішньо-німецькі події веймовірно нагадують італійські з 1922 р. І тоді повстав мішаний уряд на чолі з провідником одної партії. Протягом 4—5 років той провідник своєю працею підніс себе понад усіх і став необмеженим володарем у своїй країні. Майбутнє покаже, чи новий райхсканцлер також з такої самої породи.

Але вже тепер кожний об'єктивний спостерігач німецької дійсності мусить признати, що Гітлер віддасть владу тільки тому, хто матиме силу перейти через трупа останнього брунатного штурмовика... Не треба бути пророком: Гітлер буде канцлером аж до смерті Гінденбурга! Міністри будуть уступати і приходити, а він залишатиметься. Тільки вибори слідуєчого президента Німеччини змусять Гітлера передати канцлерство комусь з його мужів довіря.

20. квітня 1889 р. в родині австрійського митного урядовця на німецько-баварському кордоні у м. Бравнау родився Адольф Гітлер. У школі він уже виявляв себе „ватажком“. Після того виявив він вахал до архітектури і малювання. Від кінця 1912 р. жив у Мінхені. Там застала його світова війна. Під враженням великого патріотичного віча 2. серпня 1914 р. зголосився він добровільно до баварської армії. Звичайним жовніром був у найбільших боях. Перший раз виїшов з рядів у 1916 р. після легкого поранення відламком гранати. А в жовтні 1918

р. стратив вір у газовій атаці під Іпері. Сліпий він був, коли вибухла листопадова революція...

На початку 1919 р. прилучився як „смейн“, до інціаторів націонал-соціалізму. Від того часу без перерви стояв на чолі руху. Також і після спроби перевороту в Мінхені в 1923 р., засуджений на кілька років тюрми, не покинув своєї ідеї. У споминах-сповіді „Моя боротьба“ („Майн Кампф“) він дав ідеологічні підстави націонал-соціалізму. Крок за кроком здобував маси і Німеччину. Після виборчого триумфу в 1930 р. домагався влади. Рівно рік тому мав стати на чолі уряду. Однак проти нього задіялися всі. Зв'язалися, бо ніхто так не опікує здібностей та енергії, як власне його противники і вороги...

Щопро 30. січня 1933 року його домагання сповнилося

П. Кален.

НАЦІОНАЛ СОЦІЯЛІСТИ І УКРАЇНЦІ.

Наше громадянство знає про відношення гітлерівців (націонал-соціалістів до українських справ. Про це появилася було свого часу (в грудні 1931 р.) інтерв'ю з референтом закордонних справ у штабі націонал. соціалістів на сторінках львівського щоденника „Час“. Ми напередували були це інтерв'ю на сторінках „Діла“. Кореспондентів „Часу“ тоді зацікавили були в штабі гітлерівців, що першою людиною, яка інформувала соціал-націоналістів про українські справи був п. Полтавець-Остриця. Про п. Полтавця-Острицю наше громадянство знає ще з часів гетьманства на Україні, коли то полковник тогочасного. На еміграції, як відомо, він покинув руку, працюючи цілих десять літ серед німців бих націонал-соціалістів.

Проти продовження урядування зверхностей і рад громадських у Східній Галичині.

З промови пос. д-ра Ст. Біляка на соймовій адміністраційній комісії.

Дня 30. січня ц. р. розглядала соймова адміністраційна комісія урядовий законопроект про продовження урядування самоуправних органів на просторі воевідств: краківського, львівського, станіславського та тернопільського. По думці цього законопроекту, який реферував пос. Санойца (з клубу ББ) теперішній період урядування громадських і міських рад, як також громадських зверхностей та магістратів на просторі воевідства краківського, львівського, станіславського та тернопільського продовжується до часу уконститування в сільських і міських громадах самоуправних органів, утворених на основі нового самоуправного закону, що його в недалекому часі має ухвалити сойм. Цей законопроект предложив уряд тому, що не хоче допустити до переведення нових виборів до рад і зверхностей громадських там, де в найближчому часі кінчиться їхня шестилітня каденція.

Проти цього законопроекту виступили представники соймової опозиції. Іменем Українського Соймового Клубу виступив проти цього законопроекту пос. д-р Ст. Біляк, подаючи такі мотиви:

Хоч законопроект про зміну устрою самоврядування напевно ще у цій соймовій сесії ухвалить, бо цього бажає собі проурядова більшість сойму, то нове самоврядування не буде скоро введене в життя, а передовсім по сільських громадах Східної Галичини не дасться його скорше перевести, як за яких три роки. Подовження на так довгий час теперішніх зверхностей і рад громадських у тому самому особовому складі, стане причиною економічної руїни цілого ряду наших сіл. А це з тої причини, бо в більшості громад вибрані дуже часто під постороннім впливом громадської зверхності виявили себе нездібними та невідповідними, а в наслідок предложеного законопроекту стане неможливою їхня зміна. Українському населенню особливо по

селях залежить на тім, щоби в часі, коли має наступити велика зміна устрою самоврядування на наших землях, засідали в радах громадських, які будуть мати деякий вплив на цю зміну, люди віддані добру громаді. Без переведення нових виборів до громадських рад, яких кінчиться шестилітня каденція, не дасться це по думати.

При тій нагоді звернув промовець увагу, що на території Східної Галичини фактично не існує повітових самоуправ. Т. зв. повітові ради є лише прибічними радами старостів, які повітовим добром господарять так, що більшість повітів стоїть перед матеріальною руїною. У тих іменованих прибічних радах засідають переважно люди, які є приємні старостам під політичним оглядом, та яким байдуже піднесення та добробут повіту. Також під оглядом національного особового складу не відповідають ті повітові ради процентовому відношенню українського населення.

У тому місці один з посів ББ крикнув: „А — при те нам ходить? — на що пос. д-р Біляк відповів: „Так також про те, бо хочемо мати вплив на самоврядування на наших землях та брати в ньому участь. Це наше право і ми його не зречемося. Предложенний законопроект позбавляє також можливості переведення виборів до повітових рад, бо санкціонує теперішній безправний стан повітових рад, а через те Український Соймовий Клуб заявляє проти предложеного законопроекту.“

В голосуванні перейшов законопроект більшістю голосів клубу ББ проти голосів усіх опозиційних клубів.

ЗНАК ЧАСУ!

Всі купуємо мило до прання і тоалетові та всілякі господарські предмети лише у фабричній складниці мила і свічок

„В А Ш Е О Ч К О“

Львів, Галицька 1, ріг Ринку.

Нова знижка цін.

129

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 5. ЛЮТОГО 1933.

ГАЛАКТИОН ЧІПКА.

Ловецьке Ельдорадо.

— Гальо!
— То ти Славку?
— Я.
— Сервус. Що там такого?
— Слухай. Ідь з нами на польовання.
— А варт?
— Одно з найкращих, які є в Галичині. Три терени.
— Є ліс?
— Майже все.
— Ти вже там був?
— Ні, але Іван запевняє, що не буде часу стрільби набити.
— Дики є?
— Переходячі.
— Лиси?
— Постійно.
— А як з іздою. Від залізничі далеко?
— Два кілометри.
— Добре. Коли відїд?

Розпитавши ще про це та про те, ми розійшлися від телефону зі словами „до побачення“.

Два повні вечори робив я набої всілякої масті і калібру. Дики — переходячі, лиси — постійно, заяці — не буде часу стрільби набити!

А на випадок, якби ці три роди звірини згинули — приходять на зміну тетерваки і то „більше як ворон, як воробієв, як мух“... Одним словом „мисливське Ельдорадо“ — як скромно зазначив знавець тих сторін — Іван.

Вечірній поїзд потаскав нас у сторону цього Ельдорада. Серед усякої балачки, впало час до часу і слово про завіршні лови.

Іван давав пояснення...

— Одно село, панове, ми здається втратили...

— Чомуж ти не кажеш?

— А ось кажу. Але й ті два вистануть нам аж по доти — і поїхав рукою попід горло.

— А скільки там ліса? — запитав я несміливо.

— Якби разом зібрати, то буде до двіста мергів.

— Що значить разом?!

— Бо це гайки, корчі і тим подібне.

— А решта?

— Поле, сіножаті...

Я глянув на Славку, але він вдав, що не чує і не бачить.

Так само не моргнув навіть оком, коли ми на станції запитали візників, як довго будемо їхати.

— Найдалі за півтора години ми на місці — говорив один.

— А за дві, то вже „надісне“ — додав другий.

Цей останній мав слушність. За дві години ми вкотилися в село, коли загалом по такій гряді можна „вкотитися“.

— Біда би то взяла, з тими вічними перенесеннями — сказав я потім до Славки.

— З якими?

— Тепер, бачу, переносять не тільки наших урядників та учителів, але й села. Колись село було від станції на два кілометри, а тепер на п'ятнадцять.

Славко засміявся.

— Тебе інакше не витягнеш. Але... брате! Що значить п'ятнадцять кілометрів супроти добрих ловів!

Свята правда. Тетерваків — як мух, заяці — стрільби не набеш, лиси — постійно, дики — переходячі.

— Що значить п'ятнадцять кілометрів!...

А як ми вже зіїзали з воза, то Славко з утіхою в голосі виявив ще одну атракцію.

— Приятелю! Пригадаєм собі нині воєнні часи. Маленька квартира, тепло, біло, попід стелю образи, на скрині настільник, — ліжко з пірамідкою подушок... Пам'ятаєш нераз!...

Я направили радіа.

Мішух любить час-до-часу знайтися з всім інакшим оточенні. Біла хатка, настільник образи попід стелю.

Зайшли ми в хату.

Хата не дуже біла, але колісь напевно була білена. Образів попід стелю нема, але є ліжко, хоч без подушок. В печі попід — видно колісь у ній палили.

В хаті холодно, але затишно. Тільки крізь одну збиту шибку забігає пустунчик-вітер, таг цює хвилю по земляній долівці і вискакує нещільними дверми на двір.

Але ми не на чужині. Хвилина розмови з привітним господарем і вже за невеликі гроші мандрує в хату в'язка ріша.

Щоби відчувати радість вогню треба перед тим добре намерзнутись. Ми мали всі дні відчувати цю радість. Дим час-до-часу бунтувався, ставав дуба і завертав на хату, але нема злого, щоби на добре не виїшло — з низьким ішло на хату і тепло.

А. Пясецький С. А. Краків
фабрика чоколяди

порушає: у великій виборі безконкурентній роду сметанкової, молочної десертної чоколяди, як також різноманітні кармелики і цукри. Не шумною рекламою, даруваннями у вигляді ласощів, бонусами і т. ін., але якостями знаменитими виробами, призначеними з гарантованих чистих сировини хочемо здобувати призначення якнайширших мас, даючи одночасно своїм виробам приступні ціни.

Замовлення приймає
Народня Торговля, Львів

Підсумки шкільного плебісциту в 1932 р.

Подавати підсумки всякої збірної акції необхідно для контролю, як наші повітові чи місцеві чинники виконують свій національний чи громадянський обов'язок, а з другої сторони для піднесення своїх сил. Такі підсумки зорганізованої акції подають кожного року наші культурно-освітні товариства, наші економічні інституції, кооперативи і т. п.

Однак в загально-всенародній акції, які своєю стихією захоплюють і мусять захоплювати цілі маси. Такими є наприклад кожвочасні вибори до законодавчих установ, переписи людності, шкільні плебісцити і т. п. Після кожвочасного такого руху подавали ми підсумки по повітах і місцевостях, бож це найкращий показник, як як український загаль реагує на сучасні тяжкі відносини.

Якщо йде про масовість, то плебісцитова акція у 1932 р. двічі перевищила акцію з 1925 р. Це наглядний доказ, що ріднопільська ідея поширилася й закріпилася серед українських мас — головню завдяки праці „Рідної Школи“.

Тут передаємо плебісцитові підсумки з Бережанщини, а даліше подаватимемо такі матеріали і з інших повітів.

БЕРЕЖАНЩИНА.

	деклараций	за дітей	
1) Баранівка	28	48	
2) Бережани	61	101	
3) Бишків	48	63	
4) Біще	45	57	
5) Будилів	46	70	
6) Вербів	186	189	
7) Гиповичі	45	56	
8) Городище	60	134	
9) Двірці	19	29	
10) Дібче	88	129	
11) Дришів	66	97	
12) Жуків	63	85	
13) Золочівка	65	112	
14) Кальне	63	85	
15) Капличів	46	68	
16) Комарівка	38	63	
17) Ковівка	61	98	
18) Ковова	83	127	
19) Котів	60	80	
20) Куропатники	34	66	
21) Лисички	86	122	
22) Мелова	27	62	
23) Мечисів	114	163	
24) Нарай місто	48	96	
25) Нарай село	68	126	
26) Олесин	41	63	
27) Плавуца Велика	130	218	
28) Пліхів	31	46	

Здефектовану шибку ми направили папером з ковбаси, а ковбасою гумор.

— А тепер спати! — сказав Славко. — Газдо, будь ласка, дайте нам соломи. Ми собі настелимо і буде все в порядку.

О, ноче на селі! Скільки в тобі чару, краси, одним словом — поезії. Тиша твоїх вулиць, ясність твого неба, свіжість твого повітря очарують душу найбільш заскорузлого мішуха. Відізвається в нім кров прашурів (друге, шонайвище греє покоління!), які свій вік прожили серед тильської природи.

Я шойно в першій половині мішух і тому відчувати красу тильської ночі мені не тяжко. А ще такої, як ось та, яку довелось отсе пережити.

Поклались ми на розстеленім околоті, взявши під голову напличники замість подушок. Накритись було чим, бо ніхто не їде в зимі без кожуха на провінцію та ще на лави.

Почалась „ніч на селі“.

Наш господар був шевцем, а другої днини якийсь його клієнт певно мав термін, а не мав другої пари чобіт. Господар стукав молотком час-до-часу кидав з пересердя чоботом. Через віни залітав галас до нас і... колисав мисливців до сну.

Вкінці стукіт стих — знак, що чоботи були готові.

На жаль оспівана, традиційна тиша рідного села не могла запанувати, бо пес нашого господаря урив собі згодів за хатою. Бігав попіди вікна як скажений і робив такий гармідер, що аж шибки билися.

(Докінчення буде.)

	деклараций	за дітей	
29) Поручин	109	149	
30) Посухів	71	120	
31) Потік	71	105	
32) Поточани	46	70	
33) Рал	40	60	
34) Рекши	61	102	
35) Рибини	72	99	
36) Рогачин село	41	66	
37) Слобідка	50	77	
38) Слобода Золота	174	253	
39) Стригани	56	80	
40) Таурів	45	77	
41) Теофіпілька	30	51	
42) Урмань	94	153	
43) Хоробрів	40	69	
44) Хоростень	65	141	
45) Ценів	99	159	
46) Цепори	23	42	
47) Шибалин	95	144	
48) Шумляни	40	63	

45 громад деклараций 3081 за дітей 4724

Всіх громад у бережанському повіті, що мають школи, є 74. В цьому українських державних шкіл. 11. Нема школи у Красноцупі, бо мало дітей. Перевели ще плебісцит громади Плавуца Мала і Глини, але їх не подано у списку, бо внесли декларацію поштою. Не перевели плебісциту Криве і Вимислівка. Громади, в яких нема законної підстави до переведення плебісциту: Підвисоке, Демил, Рогачин, Награбе, Гутиско, Юзефівка, Геленів (7). Не внесли декларація в невідомих причин, мабуть унаслідок кураторського розпорядку, Вулька, Вілківське і Літатин.

НЕИДЕШЕВШИЙ
І НАЙВИБАГЛИВШИЙ ЛЬОКАЛЬ
у Львові
Palais de Danse — Брістоль
Вечери à la carte по дуже низьких цінах.
Ціни напінків по 2 зол.
Five-o'clock-и в неділі і свята
від 5—9-ої по 2 зол.

Що діється в Німеччині.

ЗМІНА ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

Дня 2. ц. м. вечером появився розпорядок президента Гінденбурга, що змінює дотеперішню виборчу ординацію до райхстагу. Найважливішою зміною є припис, що до зголошення лист кандидатів потрібно найменше 60.000 підписів. Досі вистачало 500 підписів. Підвищено теж виборчий дільник так, що один посол припадає на 100.000 голосів, коли досі один мандат припадав на кожних 60.000 голосів. До голосування допущені навіть німці, що живуть за границею, оскільки в часі виборів знаходяться в Німеччині. Те саме торкається дипломатичного корпусу і корабельних залог. Наслідком того зменшують виборчі шанси малих політичних угруповань та національних меншин.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ВИБОРІВ.

БЕРЛІН, 3. II. ПАТ. Міністр внутрішніх справ республіки приказав телеграфічно всім краєвим урядам приготуватись негайно до виборів. Зголошення округних лист кінчаться з днем 16. ц. м., державних 19. ц. м. Листи мають бути зголошені до контролю в часі від 19. до 26. ц. м.

ЗЛЕГКОВАЖЕНІ ГІТЛЕРОМ.

БЕРЛІН, 3. II. ПАТ. Голова центральної партії пралат Каас звернувся до президента Гінденбурга з протестом проти твердження, висловленого в декреті, яким розв'язано райхстаг, що створити парламентарну працездатну більшість не можливо. Каас заявив притому, що нав'язані переговори уряд перервав нагло без річкової причини та без внясення ситуації. До свого письма Каас додав текст листування, яке він вів з Гітлером.

З подібним протестом виступив теж голова баварської людської партії Шефер, стверджуючи в письмі до през. Гінденбурга, що не зважаючи на готовість цієї партії до співпраці, зовсім не втягнули його до переговорів.

Замовлення приймає

Народня Торговля, Львів

ПОЧАВСЯ ПЛЕБІСЦИТ ЗА ПОЛЬСЬКИМИ ШКОЛАМИ.

Вже підсуюють українським батькам до підпису декларації за польською мовою навчання. На деяких друках навіть нема зазначено того. Для збалансування такі декларації бувають друковані також по українськи і своїм зверхнім виглядом нагадують декларації з українськими школами. Тому освідомляйте батьків, щоби не дали збаламутитися і не підписували ніяких декларацій, бо плебісцит за українськими школами минув уже 31. грудня 1932 р. Також батьки повинні наказати своїм дітям, щоби в школі не підписували їх на ніяких шкільних деклараціях, якщо ждали-б того учелі чи учительки.

СЛУЖБА БОЖА

укладу **П. КИШАКЕВИЧА**
на мішаний хор,

порушена Преосв. Митроп. Ординаріатом де вжитку церковних хорів продається по зол. 7.50 в Книгарні Шевченка, Львів, Ринок 10.

Бунт у голяндській флоті

На кораблях голяндської воєнної флотії в порті Сурабая (голяндські Індії) прийшло до бунту моряків. Залога трьох кружляків дістала приказ готовитися до вийду. Під проводом європейських підфіцірів збунтувалися моряки тубильці. Офіцери під загрозою револьверів успокоїли залогу при допомозі відділів сухопутного війська. Кілька десятків проводників арештовано. Причиною бунту була редукція платні.

По широкому світі.

— У Берліні неадужав на грипу 3.000 осіб.
— Польський посол у Москві, Лукасевич обняв урядування.
— У більших містах Англії вмерло минулого тижня на грипу 1.934 осіб.
— Державний дефіцит Злучених Держав за перших 7 місяців досягнув 1.272 мільонів доларів.

РЕПРЕСІЇ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Пруський уряд заборонив всякі походи й демонстрації комуністичної партії на території цілого краю. Рівночасно комуністичні збори у замкнених домішках піддано поліційному наглядові. Наглядатимуть теж комуністичні спортові організації, особливо стрілецькі. Централю комуністичної партії в Берліні (дім Лібкнехта при пл. Білкова) обсадила поліція й перевела строгу ревізію. Комуністичну пресу піддано строгій цензурі. Наслідком цього багато газет сконфісковано.

БЕРЛІН, 3. II. ПАТ. Бравншвайгський уряд заборонив походи комуністичної партії й кольпортажу летючок. Подібні розпорядки видав уряд провінції Мекленбург-Шверін.

ЗАКЛИК ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН, 3. II. ПАТ. „Дер Ангріф“ оголосив приказ Гітлера до штурмових відділів, в якому Гітлер відкликується до своїх товаришів в ім'я спільної боротьби, закликає їх протиставитись комуністичним „організаціям убивників“, що працюють проти відродження німецького народу. Нехай ніхто не тратить панування над нервами. Не дайте провокаторам звести себе зі шляху розуму. Близька година, коли терор буде зломаний.

НА НОЖІ И РЕВОЛЬВЕРИ.

В цілій Німеччині шалали в четвер даліше заворушення. В Берліні на вулиці тяжко раненого офіцера поліції, якого в стані невідомості привезли до шпиталю. В західній дільниці Берліна билася комуністи зі штурмовиками, причому одного комуніста закололи на смерть. В робітничій дільниці порізали 7 осіб. Під Берліном була стрілянина між комуністами і гітлерівцями, причому кілька осіб ранили. У Ванне теж стріляли до себе. Заатакована поліція дала салву, наслідком чого 5 комуністів потерпіли рани.

В Кенігсберзі комуністи, не зважаючи на заборону, зробили голодовий марш. Прийшло до гострої сутички з поліцією та гітлерівцями. Капітана поліції й одного штурмовика комуністи порізали ножами. Вся поліція заарештована й стоїть у поготівці.

БЕРЛІН, 3. II. ПАТ. Вчорашнього дня були давні вуличні заворушення й бійки між гітлерівцями та комуністами. В Карлсруге вбили одного комуніста й ранили кількадесять осіб. У Віттен (Рурщина) заарештовано 11 ранених, в Гамбурзі 4. З Кельну й Любеки надходять вістки про жертви кривавих сутичок. В Альтоні вбили одну особу й 7 ранили. В Дуйсбурзі ранили смертельно одну жінку, що приглядалася демонстрації з вікна свого мешкання.

ПІСЛЯ КРІВАВОЇ ПОДІЇ В ЛЮБЕЦІ.

БЕРЛІН, 3. II. ПАТ. Соціал-демократичного посла Лебера, якого гітлерівці побили недавно в Любеці, арештовано з наказу прокуратора. Як відомо, в часі тієї події одного нападника вбили. На знак протесту робітничі організації оголосили в Любеці 24-годинний генеральний страйк.

ДЕМОНСТРАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ.

ЛЯЙПЦІГ, 3. II. ПАТ. В Каменці прийшло до бурливих демонстрацій безробітних, звернених проти уряду. В часі походу виявилися на вулицях криваві бійки.

В Ляйпцігу комуністи накликають до генерального страйку.

ЖИДИ ВТІКАЮТЬ З НІМЕЧЧИНИ.

Берлінська преса повідомляє, що в урядах закордонних паспортів повно жидів, які масово покидають Німеччину. На питання, чи нова влада причинилася до масової втечі жидів з деяких ділянок Берліна, міністр внутр. справ д-р Фрік відповів, що ніяких протижидівських розпорядків не видавав, але як жиди хотять забратися з Німеччини, то щаслива їм дорога.

ГОЛОС БІЛЬШОВИЦЬКОЇ ПРЕСИ.

МОСКВА, 3. II. ПАТ. Радянська преса зареагувала дуже гостро на події в Німеччині. Обняття влади Гітлером це алармовий сигнал для прслетаріату всього світа. Обговорюючи широко закулісові посунення й інтриги, серед яких повстав новий уряд, преса стверджує, що впливи Гітлера та його однодумців буде паралізувати Гугенберг. Більшовики заповідають швидкий упадок Гітлера з огляду на зріст революційних сил.

3 життя наших установ.

Загальні Збори Т-ва „Зоря“ у Львові.

Звичайні Загальні Збори Т-ва українських ремісників, промисловців і торговців „Зоря“ у Львові відбулися 29. січня ц. р. при значнім числі й зацікавленні членів. Зі звіту за минулий рік довідуємося, що Т-во мало дійсних членів (самостійних ремісників і челядників) 146, а ремісничої молоді 230. При Товаристві працювали 4 секції, а саме: організаційна, опіки над ремісничою молоддю, освітньо-забавова і музична. Бібліотека має понад 700 томів, члени користали протягом року з 593 книжок. Наукових викладів було 8 для старших членів, а молоді мали виклади кожної неділі в зимових місяцях; літом відбувала молодіжні спільні прогулянки і займалася спортом, училася співу й музики, до чого Т-во утримує оркестру, а також користала з безплатних підвечірків. Минулими роками збиралася молодіжні тільки в неділю, в цім році Виділ відступив сядо на шоденні сходинах для неї, аби її більше звязати з товариським життям. В цім році здобув Виділ другу сядо для старших членів, яку зремонтував коштом 3.397 зол. Т-во брало участь зі своїм прапором і музикою у кількох прилюдних виступах.

Аби навізати тісніші звязки з філіями, промірено їх діяльність через відпоручників у 9 містах, основано 6 нових філій при участі відпоручників Головного Виділу і підготовано організаційну працю чи то внесено статуту в 6 дальших містах, де в короткім часі повстануть нові філії „Зорі“.

Між недужих членів розділено статутівих заповідей на квоті 625 зол., а безробітні дістали допомогу на квоту 412 зол.

Беручи загально, розвій Т-ва був зовсім нормальний, а навіть, як у секціях організаційній та опіки над ремісничою молоддю, були більші успіхи, як у попередніх роках. Це було можливе тільки завдяки щасливому доборові відпоручників Т-ва та жертвенній і безкорисній їх праці. Не зважаючи на дуже несприятливе загальне положення, а спеціально в ремісничій галузі, з якої рекрутується загаль членів „Зорі“, серед яких є понад 50 проц. без праці, можна було не тільки вдержати нормальний розвій, але й поширити діяльність Т-ва.

Загальні Збори прийняли пропозиції звіту до відома, висказуючи повне довіря і пошану

Управі. В ході дискусії намічено деякі пляни на будуче, а з огляду на тяжке положення членів знижено членську вkladку без обниження за-по-мог.

До нової Управи Т-ва „Зоря“ вибрані: Сидорак Юрій — голова, Кайш Михайло — заст. голови, Хомяк Дмитро — секретар, Беряк Олександр — касієр; члени Виділу: Белегай Володимир,

Абрагамовський Роман, Кушик Олександр, Цьорух Володимир, Федиский Йосиф, Лєгін Микола; Федиский Стефан, Заступники виділових: Партикевич Роман, Абрагамовський Богдан, Хамчук Степан. Провірна комісія: Стефанський Михайло, Галушка Микола, Глушевський Юліан.

Міністр Бек про женшинні скарги.

Польський міністр закордонних справ Бек виголосив, як повідомляє агенція „Іскра“ із Женевы, таку заяву у справі скарги національних меншин перед Радою Союзу Народів:

„Хочу сказати ясно та виразно, що думає польський уряд про деякі тенденції, що проявляються у т. зв. меншинній акції. Кілька минулих років принесло нам досить доказів, щоби ствердити, що трактати про охорону національних меншин надживаються до політичних цілей з метою створити особливі привілеї для деяких груп громадян коштом інших або паралізу-

вати нормальну державну працю в господарській та адміністраційній діяльності. Чи буде це виконання законів, що торкаються однаково всіх громадян держави, чи видання рішень органами скарбової, адміністраційної а навіть ветеринарної влади, бо й це бачили ми в Женеві, все найдеться притока до скарг або петицій, що мають меті робити привілеї для тих, що скажуться, та кувати політичний капітал для їхніх опікунів. Так було досі, але не хочемо, щоби так було далі, й тому заповідаємо, що польський уряд буде протиставитися таким акціям“.

Безуспішність розбройної конференції.

ЖЕНЕВА, 3. II. ПАТ. Після довгої перерви головна комісія розбройної конференції розпочала сьогодні знову наради. В дискусії над французьким пляном організації миру німецький делегат Надольні зазначив, що хоче поставитися позитивно до французького пляну, однак з далекосягалими застереженнями. У військово-технічній діяльності Надольні піддав критиці пропозиції щодо воєнного матеріалу. Квалітативне розбродження вимагає знищення забороненого вій-

ськового матеріалу. Щодо організації миру Надольні протиставив, щоби справу розбродження лучити з гарантіями безпеки та щоби цинічне лутинство зінтернаціоналізувати.

Цілорічні дебати розбройної конференції не дали досі нічого позитивного крім деякого абстракційного поглядів. Зате в політичній діяльності ви-кликали розходження, які щораз більше поглиблюються.

В пам'ять Бернштерне Бернсона.

Святочна академія на пошану Бернштерне Бернсона у Празі.

30. січня відбулися у Празі святочні сходина, влаштовані Союзом Українських Журналістів і Письменників на чужині в пам'ять Бернштерне Бернсона. Після вступного слова голови Союзу С. Сірополька доц. О. Бочковський прочитав реферат на тему „Бернсон — оборонець поневоленних і покривджених“. Збори ухвалили переслати вдові цок. Бернсона лист такого змісту:

„Союз Українських Журналістів і Письменників на чужині влаштував у Празі для 30. січня 1933. святочні сходина з нагоди педодової минулих сотих роковин а дня уродження Бернштерне Бернсона, великого норвежського національного поета, борця за самостійність рідного краю, оборонця всіх поневоленних і покривджених, герольда нового визволеного людства.“

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—113—6. Нас с. 4-4

— Адвокат мр. Роман Громницький відчинив канцелярію в Калуші, Ринок, дім п. Із. Мандельбавма. 1322 1—1

— Бувший суддя Клим Карачевський, відчинив адвокатську канцелярію в Городку Ягайлон. при вулиці Судовій, в домі о. Володимира Стеблещького.

— Наш повістевий додаток. Понеділкувече число „Діла“, що буде першим 7-им у цьому тижні принесе 8 сторінок повістєвого додатку. Буде це переклад англійської повісти Емлії Бронте „Буревіхні“, що належить до архитворів всесвітньої літератури. Повість буде попереджена коротенькою пердмовою з кількома головними даними про письменницю. Хоча ця повість має за собою майже сто літ, вона не втратила ні трохи на своїй вазі і саме останніми роками література про авторку сильно зросла. Появилася про неї окремі життєписи англійською, французькою та німецькою мовою і студії першорядних критиків.

— Концерти у Львові. 7-го ц. м. під фірмою концертного бюро Тірка у салі Польського Музичного Товариства (кіно „Аполло“) відбудеться ораторійно-синагогальний концерт героїського тенора І. Альтера з Гановеру, львовязина з походження. 10-го ц. м. виступить піаніст Едвард Штаерман, 13-го і 14-го Ганка Ордонвіт зі своїми пісеньками.

— Наша співачка у радіо в Кошицях. Дня 7-го ц. м. в 19.20 год. співатиме у радіо в Кошицях наша землячка п. Анда Остапчук з Ужгороду кілька оперових арий, усі в оригівалі: Ляген-Гріна по німецьки, Тоску по італійськи, Запорожця за Дунаєм по українськи, Русалку по чеськи і Гальку по польськи.

— Про „сказ“. Заходом Українського Гітєнічного Товариства відбудеться в неділю 4. лютого ц. р. в год. 6 веч. у читальні „Просвіти“ на Личаківі, вул. Крупницька ч. 15. виклад „Про сказ“, що його виголосить д-о Юліан Кордюк

НА ВИПАДОК ПРОСТУДИ, нежити, запалення горла, при нервових болях і ломоті костей, треба дбати про щоденне регулярне випорожнення і тому треба зжикати пів шклянки природної гіркої води „Franciszka Józefa“. Поручають її лікарі.

— Виклади для студентської молоді. Подаємо до загального відома, що заходом екон. семи-наря при Т-ві „Торговельник“ відбудеться в Акад. Домі цикл викладів з народнього господарства та економічної політики України. Інаугураційний виклад д-ра Витиновича на тему: Істор. розвій українського нар. господарства відбудеться вже в неділю 5. I. 1933 в год. 10.30 в харківній Акад. Дому.

— На українському університеті в Празі (Прага, II. Штепанська вул. 49) від 15. до 28. лютого ц. р. відбудуться на обох факультетах (філософичний і правничий) записи слухачів на літній семестр. Для запису в число звичайних слухачів треба предложити матуральне свідоцтво з латинською мовою. З матурою без латинської мови можна записатися надзвичайним слухачем, а іспит з латини скласти додатково при університеті. Виклади на літньому семестрі розпочнуться 27. лютого.

— Г. Нарбут як графік. На таку тему відбувся 3. ц. м. виклад Р. Лісовського в Українськй Науковій Інституті в Берліні.

— Грошовий оборот між Польщею і Німеччиною. Міністерство почт і телеграфів означило квоту 1.700 зол. як найвищу суму, яку можна вислати до Німеччини. Одночасно з Німеччиною можна буде переслати до Польщі за одним переказом найбільше 800 марок.

— Крадежі у залізничному магазині. До комісаріату поліції на головному дворі у Львові напавали скарги багатьох купців і адресатів, що хтось окрадає їм залізничні посилки, які наляходять до Львова. Нагляд над деякими службовцями довів до арештування залізничного магазиніра Адама Зарального, що, як показалося, систематично окрадав залізничні посилки.

— Підозрілий „промисловець“. У Львові арештували Бориса Хаймовича, ашаного також у

Із соймової адміністраційної комісії.

УРЯДОВИЙ ПРОЕКТ ПРО ВОЄННІ МОГИЛИ.

ВАРШАВА, 3. II. ПАТ. На нинішньому засіданні соймової адміністраційної комісії розглядали проект закону про воєнні могили та цвинтарі. Проект має на меті упорядкування справ вдержання воєнних могил і цвинтарів. Кошти вдержання покриває державний скарб. У всій Польщі похоронених є 1,300,000 воєнів, що полягли у світовій війні, польсько-більшовицькій та інших боях, що йшли до 1921 р. У Польщі є 10,155 воєнних цвинтарів. Кошти вдержання разом із адміністраційними видатками виносять 4 мід. зол.

Комісія прийняла проект закону в 2. і 3. читанні.

Опісля комісія розглядала проект закону в справі зміни деяких приписів закону з 1883 р. про загальну управу краю.

Комісія прийняла урядовий проект закону в справі зміни розпорядку президента Польщі про держ. знаки та барви, відзнаки, печатки. Новела ця має на цілі поширити приписи закону, що торкаються охорони перед зневагою. Носіть охороняє теж герби повітів і гром. союзов територіального самоврядування.

ПАРТИЗАНИ НА РАД. УКРАЇНІ

РІВНЕ, 3. II. ПАТ. Із прикордонної території повідомляють, що в околицях Катеринодара появилися партизанський відділ бувш. комуніста Мурадова. Він нападає на установи та вбиває комуністів і агентів ДПУ. Більшовицька влада визначила за зловлення Мурадова 10,000 рублів у золоті.

ПОТОНУВ КОРАБЕЛЬ.

ТЕГЕРАН, 3. II. ПАТ. На Каспійському Морі затону корабель „Гілан“ по дорозі з Пагяві до Астара. Залогу та пасажирів урятували інші кораблі.

ХОЧУТЬ ПРОГНАТИ 90.000 КИТАЙСЬКИХ ВОЯКІВ.

ТОКІО, 3. II. ПАТ. На засіданні парламенту міністр війни сказав, що японська армія на півострові Кван Тун постановила співпрацювати з манджурськими військами, щоби вигнати відтам около 90.000 нерегулярних китайських воєнів, що є головно в ок. Джеголь.

Станіславові, під замітом торгівлі людським товаром. Він займався ангажуванням тансерок до нічних льокалів, причому управдав зведення. Разом з ним арештовано дві „тансерки“ Олену Невядомську й Марію Яворську, обі з Варшави.

— Село згоріло. В селі Воля Постолова пов. Санік згоріло 36 господарських загород. Три особи тяжко попеклися, 9 коров і 5 свиней згинуло у вогні. Кілька десятків родин остало без даху й обозують під голим небом. Пожежа постанала вночі від необережності зі сірниками.

— Замерзла. В Олешкові, пов. Снятин, найшли на дорозі на пів замерзлу Фр. Липу. Її в безсвідомому стані відвезли до шпиталю.

— Потяг наїхав фірманку. Недалеко залізничної станції в Рогатині потяг наїхав на сани, якими їхали чотири особи. Дві з них вийшли з приладу тяжко потовчені. Завинив залізничний сторож, що не замкнув рамп перед приїздом потягу.

— Загальний злочин докочано в Крехові, пов. Жовква. Андрій Парада, фотографічний помічник зі Львова, приїхав до своєї нареченої Гаски Воронеч у Крехові. Вночі, коли Парада заснув, Гаска вдарила його кілька разів сокирою в голову. Опісля хотіла відобрати собі життя, заживши якихсь порошків. Тяжко раненого Парадю перевезли до шпиталю в Жовкві.

— Вистава образів. В кімнатах польського Г-ва прихильників мистецтва у Львові (будинок Промислового Музею, вул. Дідушицьких) відбудеться в неділю, 5. ц. м. відкриття посмертної вистави творів Т. Рибковського, що обіймає кілька десятків образів і шкіль. Рівночасно відкрита вистава образів Йосифини Кірхнер, що відтворюють пейзажні картини колекції Італії та Данії.

КОЛИ ВІЛЬГЕЛЬМ ВЕРНЕТЬСЯ ДО НІМЕЧ-ЧИНИ?

ПАРИЖ, 3. II. ПАТ. Кореспондент „Пті Жур-налю“ Жан Мартель розмовляв у Дорні з визначною особистістю з оточення бувш. цісarı Вільгельма. Особа ця сказала йому, що Вільгельм не думає вертатися до Німеччини. Бувш. цісар Вільгельм сказав 27. січня 1930 р. (уродини Вільгельма) спец. монархістичній делегації, яка приїхала була з Берліна до Дорну, що не вернеться у Німеччину, поки нарід цього віраю не зажадає. Між цісарем і нім. пролетарієм є великі непорозуміння. Пролетаріат не розуміє цього, що цісар працював 30 літ над розбудовою Німеччини.

Далі співбесідник Мартеля, високий німецький старшина, сказав, що годі й подумати, аби Вільгельм вернувся в приватному характері, бо вернеться або як шеф ціс. родини, або не вернеться ніколи.

Далі той старшина сказав, що до Дорну приїждять не лише прихильники Вільгельма, але й вороги реституції монархії. Недавно був у Дорні один представник кат. кол і впевняв цісarı, що навіть центр не є вже республіканський. Вільгельм не думає прискорювати ходу подій, а хоче, щоби еволюція в Німеччині прийшла сама зі себе.

З ЖИДІВСЬКОЇ ТАТАРСЬКА КОЛЬОНІЯ.

РІВНЕ, 3. II. ПАТ. Із прикордонної території повідомляють: Тому що на створеній свого часу жидівській кольонії на Криму мало вихідних земель, більшовицька влада постановила надати частину землі тієї кольонії татарам. Це викликало велике схвилювання серед жидів.

БАНДИТИЗМ У БАРСЕЛЬОНІ.

БАРСЕЛЬОНА, 3. II. ПАТ. Останніми днями було в різних пунктах міста кілька смілих бандитських нападів. Припадково вдалося цив. гвардії попасти на слід і зловити одного з учасників нападів. На основі його зізнань перевели багато ревізій і вони виявили, що всі учасники нападу належать різночасно до еспанського союзу.

ГРИПА В БАРСЕЛЬОНІ.

БАРСЕЛЬОНА, 3. II. ПАТ. У зв'язку з загальним зниженням температури в робітничих ділянках Барсельони поширюється дуже грипа.

Даром

2 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.

Хто предлажить цей вирізок отримає 5-ий ніжик безплатно.

ПОКІНЧИВСЯ СТРАЙК.

БУКАРЕШТ, 3. II. ПАТ. У зв'язку зі заявою міністра комунікацій робітники залізничних вартатів вернулися нині до праці.

САМОСУД.

СОФІЯ, 3. II. ПАТ. На стації Беліца озброєний відділ, 70—80 людей, напав на особовий поїзд. Напасники стероризували подорожніх і вийшли до вагону, в якому було 4 поліцаїв, що конвоювали 3 проступників. Вони розстріляли поліцаїв, а арештантів вивели з поїзду та розстріляли. Розстріляні це вбивники учителя Гаскалова. Їх везли до міста Врача, де мали стати перед воєнним судом.

3 листів до Редакції.

Зривають із „Союзом Українських Євангельських Реформованих Громад“.

Дістаємо до поміщення таку заяву: Отрим заявляємо, що з днем 27. грудня 1932 ми зривали всякі зв'язки з „Союзом Українських Євангельських Реформованих Громад“ та його станицею у Львові, тому, бо той Союз піддався під опіку польського реформованого костела у Варшаві. З тим днем повернули ми назад до прадідної греко-кат. Церкви.

Львів, 2. лютого 1933.

Василь Федушко, Катерина Федушко, Олександра Федушко, Евстахій Федушко, Мирослава Федушко, Дмитро Паньків, Марія Паньків, Іван Бурмас, Іван Гумений, Кадьник з родиною.

Дописи.

БУЧАЧЧИНА.

Заборона коляди на „Ріану Школу“. Командант постерунку в Беремнях, пов. Бучач, заборонив збір шкільним, не зв'язуючи на дозвіл староства, колядувати на „Ріану Школу“. Намічені збірники дали себе застрашити і не колядували. Той сам командант робить екстремістичним одиноким села всякі прикраси, а востанок дня 1. І. ц. р. розігнав учасників заг. зборів читальні „Прогіти“ в Беремнях тому, що між ними находилося на салі кількох хлопчиків.

КОЛОМІЯЩИНА.

Перепопи в освітній праці у селі Баня-Березів. На це село є чи не найкраще зорганізоване в повіті. Має свій кооператив, дві читальні, а кожна має гарний власний будинок, два аматорські рухливі гуртки і Кружок „Рідної Школи“. Останніми часами завели у себе приватну домашню науку, яку побирає 34 дітей. Все це є оочем праці пп. Стефанівих, бо перед їх приходом це село було під впливом кацапів і хлібоїдів. Були у ній такі люди, що заложили були читальню „Прогіти“, аби в той спосіб зеднати собі людей і мати славу патріотів; але щоби не страстити ласки у „панів“, заперемували до читальні „Стражницю“. Завдяки енергійній праці пп. Стефанівих читальня побулася небажаних елементів і культурно-освітній праці пішла тою дорогою, куди їй слід йти. По кількох роках праці село може похвалитися такими своїми діячами, як Дмитро Снітович, Іван Лазарович, Василь Писарів, Антось Васкул, Микола Лазарович, Василь Лютий, Михайло і Микола Томашуки, Василь Гвоздзіцький, Дмитро Голінський, Михайло Дунайчик і багато інших, які самостійно вже працюють і ведуть культурно-освітні установи. Та останніми часами пп. Стефаніві відтягнулися від праці через тамошні відносини. Дуже гарно розвивається в селі приватна домашня наука, яку веде п. Оля Гаврилюк. Дала вже диточий концерт і виставу з дуже гідними успіхом, а на Різдво діти так гарно колядували в церкві, що люди аж плакали. Цей виступ дітей викликав незначний підйом духа у батьків. Тимчасом поліція зганяє на постерунок родичів тих дітей, що вчаться в доми, списує різні протоколи і т. д. Дня 21. І. 1933 р. приїшло двоє постерунових Квятковський і Орзідський. 2-ма громадськими асистентами до приватного помешкання учительки Гаврилюк в часі, коли вона переробляла лекцію. Вони зажадали, аби діти видали всі книжки. Діти дуже перестрашилися і не знали, що робити; запитали учительки, чи давати книжки, чи ні. Учителька відповіла, аби діти дали книжки. Коли постеруновий відібрав від дітей книжки, учителька дістала з пошенування серцевий атак і несприятно впадала на землю, а з уст її почала текти піна. Переликані діти покликали верещати і порозбірали пошівали з хати та з криком порозбігалися доми. Потім пошівали таємно громадські асистенти, а постерунові забрали з помешкання учительки стіну мапу Польщі та кілька зшитків і забралися також. Учителька і кількох дітей лежать тепер хворі. Інспектор і староста звиняють тепер людей беззастанно на терміни і вже здрігують приїшли їм карні від інспектора за те, що діти не ходять до школи, хоч діти вчаться дома і кожний батько зголює вчас управительці школи та інспекторів, що з дня 1. IX. 1932 р. їх діти переставали ходити до школи, бо будуть побирати домашню науку. При цій нагоді згадаємо ще, що на Різдво заборонила поліція хлопцям колядувати на церкву й відбрала їм листу і гроші. Мусимо ще згадати і про нашого бувшого віта Григорчука, який удає в селі великого „патріота“, а робить це тільки тому, щоби зеднати собі людей. Він і його сторонники ширять зневіру серед батьків — мовляв: „Ми не видержимо, то краще занекаймо приватну науку, пошто маємо терпіти?“ Вдають, що роблять це зі ширости, а в дійсності вимагають кому іншому. А Микола Григорчук зі страху за свій уряд громадського оглядача виповів навіть помешкання учительки і свої діти післав уже до місцевої школи. На щастя, свідомі люди йдуть раз вибраним шляхом і кріпко держаться свого. Слава і честь свідомим громадянам! Громадяни.

СПОРТ.

ІСПИТИ НА ЛЕЩАТАРСЬКИХ СУДІВ.

Теоретична частина іспитів на лещатарських судів відбудеться 9. лютого в доміні У. С. С., Домініканська 11. Правильник лещатарських змагань, що обов'язує в У. С. С., можна набути в доміні в понеділок в год. 20.30.

ЗГОЛОШЕННЯ ЛЕЩАТАРСЬКИХ СЕКЦІЙ.

Звертаємо увагу лещатарських секцій поодиноких клубів, що відповідь на лещатарську анкету уважаємо зголошенням секції в субрефераті до його діяльності. Тому ті секції, що не пришлють відповідей, не зможуть брати участі в діяльності субреферату.

АМЕРИКА—АВСТРИЯ 2:1.

Міжнародні ганікові змагання, розіграні у Відні, закінчилися перемогою Америки 2:1 (0:1, 1:0, 1:0).

Листування Редакції.

Вн. С. Д. Б.: Уважаємо справу організації сільських диточих бібліотек за дуже важку, тому прислану статтю помістимо в найкоротшому часі.

Дописувачам з Турчанщини, Жовківщини й Каміниччини: Не помістимо, бо Ви не є перекладачками.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КАЛЕНДАР "ЧОРНОМОРЕ" на рік 1933. Видавництво "Чорноморе". Львів-Варшава 1933.

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, популярно-науковий місячник. Т. 1. "Прогнози", Львів, лютий 1933. Рік VI. Ч. 2. Зміст: Я. П.: З народнього календаря; І. Крип'якевич: Українське життя у киянських часах; В. Барагура: Як ріжні народи числять час?; К. Коверський: Дефляція грошей; І. Б.: Психологія смерті; Д. Дорошенко: Українці в першій державній думі; Ф. Коковський: Межі та їх відновлення; Е. Жарський: Тайна нугра; Е. Дурдєлато: Де-що про туберкульозну шкіру й способи її побороювання; Ю. Крохмалюк: Перемога техніки в минулому році; Д. Овншук: Найкращий зимовий спорт; П. Карманський: Під підвісним небом; Бібліографія.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Рік XXVIII. Ч. 1. Львів, січень 1933. Зміст: Покліні праці: Митрополит Андрей: З викладача до ас-кету; о. Остап Гайдакевич: На порушену тему: Рауль Паї: Праці апостола — званням; о. д-р Г. Костельник: Генеза жіночого й мужського полу; о. В. Кедринський: Хто є основоположником громадження Сестер Службиниць?; З унівільних справ; Нові книжки; Всячина.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Ч. 1. за січень 1933. Рік III. Львів. Зміст: О. Олесь: Ще разком сплю; Ми підємо широкими шляхами; Люблю; І. Анто-нич: Гімн перед світанком; У. Кравченко: Над Йорданом; В. Ракочий: Муза; Г. Костельник: Іскри; У. Сам-чук: Волинь; Г. Фереро: Могутність і досконалість у лі-тературі та мистецтві; В. Миропільський: О. Олесь; Др. Е. Кучабський: Вага і завдання Зах. Укр. Держави се-ред сил Сх. Європи 1918-1919 р.; Х. Здалека і зближення; Хроніка; Е. Ю. Пеленський: Бібліографія укр. бібл-о-графії.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, Ч. 2. за лютий 1933. Річник V. Зміст: Три ізди; Чар Мазепи — І. Б. Дубицький; Кубанське військо у світовій та українській війні — полк. С. Федоров; Рік у Холодному Ярї; Де ку-башів-емігрантів; Бої у Львові в офіційному поль-ському осаді (І. Кедрин); Берестейський мир і укра-їнці полонені у вєсарському таборі (О. Терещук); Історія 8-ї галяцької бригади (д-р І. Карпачев); Лі-страфія.

СВІТ ДИТИНИ, ч. 6. січень 1933.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Ч. 14. лютий 1933. Рік видання III.

Ціни набілу у Львові.

"Маслосоюз" платив кооперативам для 3. II 1933 р. за масло експортне та десерове пріма 2-20 зол., в літру молока 15—17 сот., літру сметани 0-00 зол., кону-вель 5-40—5-60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 4. II. год. 7.30 веч. "Розбійни-ки" (Абон. 7).
Неділя, 5. II. год. 3.15 попол. Опера.
Неділя, 5. II. год. 7.30 веч. "Розбійни-ки" (Абон. 7).

Театр Річнородностей.

Субота, 4. II. год. 7.30 веч. "Джін і Джіл" (Ціни найнижчі. Абон. 5).
Неділя, 5. II. год. 3.30 попол. "Насоло-да чесністю" (Останній раз. Ціни най-нижчі).
Неділя, 5. II. год. 7.30 веч. "Джін і Джіл" (Останній раз. Ціни найнижчі. Абон. 5).

Кіна.

АДРІА: "Парада кохання".
АПОЛЬО: "Чар п очей" (Дж. Гейнор).
АТЛАНТИК: "Безпритулі".
КАСІНО: "Чемп" (із Волесом Бері).
КОЛСЕЙ: "Ніч у Шікаго", режис. "А-рабські авіатори".
КОПЕРНИК: "Распутін" (Конр. Файт).
МАРУСЕНЬКА: "Распутін" Конрад Файт).
МІРАЖ: "Москва без маски".
ОАЗА: "Голос молодости" та режис.
ПАЛЯС: "10 проц. для мене".
ПАН: "Ц. к. команда сердець".
ПАСАЖ: "На піднебесному шляху" та додатки.
ПРОМІНЬ: "Ц. к. фельдмаршал" (Вл. Буріан).
СТИЛЕВЕ: "Веселий поручник" і ре-жис. "Веселий свершок".
УТІХА: "Кавітан Гвелен" і режис.
ХІМЕРА: "Година з тобою" (Шева-ліє і Жанєта Мекдональд).

Закордонне радіо.

Субота, 4. лютого 1933.

Барі (269,4) 20.40 Опера, Братислава (279,3) 16.10 Концерт, 21.00 "Кохання під містариною" оп. Оффенбаха, Штрасбург (345,2) 14.05, 18.00 Концерт, 20.55 "Ірланд-ка" оп. Масне, Ляйпциг (389,5) 19.30 Фортеля, Білгород (429,7) 16.00 Нар. пі-сні, 20.10 "Ракішня зірка" оп. Біньцько-го, Ляйпциг (472,4) 20.00 Вес. вечір, Зідень (518,1) 11.30 Кавіта, 15.15 Соната на обой і фортеля, 19.30 Альбанські пі-сні та танці, 20.00 "Сирена" оп. Лео Фа-ля, Мінхен (532,9) 14.25 Пісні, рецитатії, 16.10 Цитра, 20.00 Вес. вечір, Будапешт (560,5) 17.30 Грігові твори, 19.15 Циг. ор-кестра, Харків (937,5) 10.30 Звуковик, 13.15 Сонети, 17.40, 18.40 Концерт, 24.00 Танк. музика, Осло (1083) 20.00 "Дирек-тор театру" ком. оп. Моцарта, 22.15 Пі-сні й режис. Давентрі (1554,4) 15.50 Меч рабі "Валія — Шотландія", Кейгсвот-тергаузен (1634,9) 19.35 "Діточі літа Хри-ста" орк. Ваха.

Неділя, 5. лютого 1933.

Братислава (279,3) 17.40 Концерт, 19.00 Легка музика, 22.00 Циг. музика, Мліано (331,4) 21.00 Опера, Гельсінгфєрс (358,1) 17.00 Вечірня з церкви св. Івана, 19.35 Спів, Ляйпциг (389,5) 11.30 Бахова канта-та "Свус шлефт, нас зоді їх гофен", Бу-карешт (394,2) 11.00 Військ. музика, 17.00 Оркестра, 20.00 "Вільний стрілець" оп. Бобеско, Берлін (419) 20.00 "Весела опе-ра" радіопопури, Білгород (429,7) 17.00 Нар. пісні, Рим (441,2) 20.45 "Княжна до-ярїс" оп. Лео Фалі, Беромінгстер (459,4) 10.45 Музика, 20.00 "Ліжме" оп. Делібе, Ляйпциг (472,4) 20.00 "Трохи Ньюор-су", Прага (488,5) 20.05 Концерт, Брюсе-лі (509,3) 21.00 "Сіркуф" оп., Відень (518,1) 11.05 Концерт, Мінхен (532,9) 12.00 Концерт, 20.20 "Вільгельм Тель" паса Шілера, Будапешт (550,5) 11.00 Рел. му-зика, концерт, 18.00 Військ. оркестра, Харків (937,5) 10.30, 15.15, 17.40, 18.40 Кон-церт, 16.30 Звуковик, 24.00 Танк. музика.

Львівське радіо.

Субота, 4. лютого 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.10 Метео-ролог. комунікат, 11.58 Час, 12.10 Гра-мофон, 13.15 Шк. поранок, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комуні-кат, 15.35 Для дітей: "Кінярі", "Останній листок", 16.00 Для хорих, концерт, Сіль-ва рерум, 18.05 Легка музика, Спів, 19.00 "Не шадімо на газеті", 19.15 Всячина, 19.30 На овиді, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Танк. музика, 21.00 Спортові віс-ки, 21.10 Легка музика, 22.05 Шопенові твори, 22.40 Фейлетон, 22.55 Комуїкати, 23.00 Легкі й танк. твори (мандоліністи), Легка музика.

Неділя, 5. лютого 1933.

11.45 "Польський місіонар у півд. Ін-ді", 11.58 Час, 12.10 Метеоролог. кому-нікат, 12.15 Симфонічний поранок, 13.00 Конкурс. бадачка: "Скільки збираю ком-посту, з чого та які маю з того користі", 14.20 "3 підгаляських гір" (спів, музика), 14.50 "Дешеве корилєння домашньої птици", 15.10 Орх. мандоліністів, 16.00 Для молоді: "Що чувати в світі", "Пер-ський ярмарок", 16.25 V. Весела радіо-неділя, Відгомін IV. Вес. неділя, 16.45 "А-гата" імен. бажання, 17.00 Радіорежис-ля для дітей, 17.35 Вес. куток для воєнків і для цивільн. "Рекрут Макітра", 18.00 Фей-летон, 18.15 Фортепинові дуети: "Брати Лянгнери" (І. ч.), 18.25 "15 хв. при кавар-нінім телефоні", 18.40 "Брати Лянгне-ри" (ІІ. ч.), 19.00 Всячина, 19.25 "Один Бобі й два Бобі" на осн. Лопеза, 19.55 Льв. спорт. комунікат, 20.00 І. част. По-пулярн. концерту, 20.50, 20.52 Спортові вістки, 21.00 "Перепрошую, куди на вул. Купецьку?" гротеска, 21.15, 23.00 Наш набарет, 22.00 "Ідемо до Кракова на дан-сінг" (музика), 22.55 Комуїкати, 23.50 Карнаваловий фінал "Поворот вальса".

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Відкриття курсу для провідниць ді-точих садків і академічних півоєсел відбу-деться в неділю 12-го ч. м. в год. 12-й вполудне в жіночій школі ім. Т. Шев-ченка при вул. Можнацького 12. 1254

Замість візнів на могилу своєї матері, зложив Іван Меданіх, Бельсько 10 зол. на "Рідну Школу" і 10 зол. на "Пресві-ту".

— Для нещасної матері зложили: Пе-лягія Теодорович 2 зол., о. Мар'ян Цур-ковський 2 зол., А. З. 2 зол., Громадянин Української вулиці в Коломиї 33 зол., Н. А. 2 зол., Ляля і Братчик Баранські 2 зол., І. К. Яворів 3 зол., Ларіа Н. 3 зол. Разом з попередніми жертвами зібрано зол. 1053.22

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

НАЙДЕШЕВІШЕ джерело електричних жарінок — лампи і радіових частин у від-домій фірмі АЛЬБЕРТ АГІД, склад елек-тротехнічних матеріалів — Казиміри-ська 39. Тел. 78-86. 1286 3—5

КОЛЬПОРТЕРІВ на поодинокі округи на корисних умовах приймає Українська Заг. Енциклопедія, Львів, Чарнецького 26. Референси обовязкові, згодошення тільки письмові. 1320 3—3

УМБЕЛЬОВАНА, тиха, тезава кімната для одної або двох осіб. Виспанського 31, партер. 1353 1—3

ГОДИННИКАРСЬКІ роботи виконує пре-цизійно й дешево Мандя, Коперника 14, проти кіна "Коперник". 1197 6—10

200-250
VITAMIN D
500
VITAMIN A

Норвеський Тран

це найважливіше знане людству джерело вітамінів А і Д. Тому бо-гато людей приймає норвеський тран разом з щоденною їдою, щоби скріпити організм і зберег-тися перед заразливими недугами.

НОРВЕСЬКИЙ ТРАН

Присилайте пе-редплату та приєднуйте Передплатників.

РАТУЙТЕ ЗДОРОВ'Я!

Найбільші світові лікарські посади стверджують, що у 75 проц. причиною хворости бувають обструкції. Хворий шлунок, не головна при-чина найрізноманітніших хвороб, заважає крові та творить кен-сакс перемику матерії.

ЗНАНІ ВІД 50 ЛІТ ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА У ЧІЛІМ СВІТІ ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА ліки не стверджують проф. Берліа, Університету д-р Мартін, д-р Гохфелтер і ба-гато ін. Знаменитих лікарів, в ідеальних засобах перешкодувати утворенню шлуночка, усувають обструкцію, є добрим засобом перешкодувати, обслугову-ють функцію організму травлення, зміцнюють організм і побуджують енергію. ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА усувають болі печінки, нирок, мовчазні за-мисли, болі гемороїдальні, болі голови, втримі та зміни. ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯУЕРА були нагороджені на лікарських виставках найвищими відзначеннями і золотими медаллями в Бадені, Берліні, Відні, Парижі, Лондоні та багатьох інших містах — Тисячі позитив одержав д-р Ляуєра від найкращих осіб. Ціна ціл. худеї зол. 1,50. Дістати можна в аптеках і аптечних складах.

ПЕЧІ, бляти, руштя, кухонне начиння, найсолідніша фірма Рентнер, Legionis ч. 37. 1264 7-10

ТЕПЕР ПРОДАЄМО залишені по сезони суки від зол. 15.—, плащі від зол. 35.—, усі інші товари дуже оказивні. Малаши ЯКІВ ПОСАМЕНТ, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1298 4—8

ПАННА інтелігентна, непогана, небідна, на державній посаді, наскрізь чесна лю-дина, з браку відповідного знайомства, навляже переписку з мушійною освіченим, характерним на становищі до 45 літ. По-важні оголошення враз з описом своєї особи і своїх винок прошу надсилати до Адміністрації "Діла" для "Ідеалістки". 1355 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Лікарсько-дентистичне заведення

Л. Зіброд-Теман

лікар-дентист

ДРОГОБИЧ — РИНОК 37, І. ПОВ.

ордикує від 9—1 і від 3—6.

Новочасна техніка. Корони, жакет.

Ширіть наш часопис!

першорядні по зна-жених цінах; на до-гідних умовинах. Бу-пно, продава: зами-у ж и в а н и х інстру-ментів.

НОВАЦКІ

Пісудського 17. Тел. 35-21.

Вуголь зол. 36'

за 1 тону (1000 кг.) з доставою через лік-позакартелева копальня. Бюро копаль-Львів — ЛІНДОВОГО 2. Тел. 74-86. 1321 (Шукає заступників). 5-1

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику "ДІЛО"

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1-50 зол., з почт. перес. 210 зол.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Руд-ницького. — Ціна 3— зол., з почт. пересліною 4— зол.